

KHUTBA

Fredag 08.06.12

Norsk

Bindende *shura*

Profeten Mohammed (saws) informerte sine følgesvenner om at det politiske systemet *khilafa* – som ligner det politiske systemet til de rettlede kalifene *al-khilafa al-rashida*, vil en dag igjen styre den muslimske nasjonen.

En av de viktigste funksjonene til de fire rettlede kalifenes periode var at rettferdighet seiret på alle områder i livet og i alle former; individuell rettferdighet, sosial rettferdighet, økonomisk rettferdighet og politisk rettferdighet.

Profetens (saws) følgesvenner lærte innen politikk viktigheten med *shura* i kollektive beslutninger. Under hans ledelse i løpet av de første 13 årene i Mekka og de neste 10 årene i Medina, forstod de at en sak av allmenn interesse for muslimer, måtte diskuteres og debatteres før man tok en viktig beslutning som rammet det muslimske samfunnet i Mekka, eller senere i Medina. Konsultasjon var derfor avgjørende for en felles visjon og de beste meningene og ideene fra *shura*-medlemmene, som får frem den beste kollektive beslutningen.

Selv om Profeten (saws) ble guddommelig veiledet av åpenbaringene han fikk fra Allah (swt) gjennom engelen Gabriel, så fant denne prosessen sted. Han gjorde det klart at offentlige saker som ikke ble åpenbart, var åpen for forslag, ideer og debatt. Individuell *shura* fant sted før slaget ved Badr; der de valgte et passende sted for den muslimske hæren å slå leir, og en sakkyndig uttalelse fra Al-Hubbab ibn Al-Munzir overbeviste Profeten (saws) om å bytte plass, slik at de kunne dra nytte av vannet i brønnen ved Badr, og frata fienden denne verdifulle ressursen.

Profeten (saws) tok det enda et skritt lengre da han gikk imot det han selv foretrakk; han ble igjen i Medina for å kjempe mot fienden da de fleste av følgesvennene skulle dra utenfor Medina å kjempe mot fienden ved Uhud.

Da Umar ibn Al-Khattab ble valgt som andre kalif, gjorde han det klart at ingen viktige avgjørelser angående det muslimske samfunnet, eller staten skulle tas uten at saken hadde blitt presentert for en samlet konsultasjon og debatt. Han holdt derfor de fleste av Profetens følgesvenner nære seg i Medina, og ga dem ikke tillatelse til å reise til fjerne land. Han brukte å samle dem før det ble tatt noen viktige avgjørelser, og de bidro til kollektive offentlige konsultasjoner, og han hadde nytte av synspunktene deres. Før Umar døde ga han beslutningen om å velge den tredje kalifen til en komite med seks menn fra Profetens følgesvenner. Deres mandat var helt klart, de skulle bli enige om hvem av dem som best kvalifiserte til å bli den nye muslimske lederen. Etter en prosess med gjensidige konsultasjoner som varte i flere dager, ble komiteen enig om å velge Uthman ibn Affan som kalif. Avgjørelsen ble offentliggjort i Profetens (saws) moske i Medina; noe som i dag ligner en generell folkeavstemning, og publikum bekreftet nominasjonen av Uthman som nasjonenes kalif.

Fordeler med bindende *shura*

Blant de andre store fordelene med kollektiv *shura*, er å la gruppen, lokalsamfunnet eller nasjonen se problemet som diskuteres fra ulike vinkler. Og ved å ta hensyn til alle faktorer, begrensninger og muligheter, og gjøre det beste ut av folks bidrag og ideer, blir det derfor tatt en informert beslutning. En annen fordel med *shura* er det personlige engasjementet til alle i beslutningsprosessen. De blir mer motiverte og overbeviste når deres meninger blir tatt hensyn til. Det gjør dem også mer positive og villige til å gjennomføre vedtaket ved utførelsen. I løpet av de siste 14 århundrene har det alltid vært to tradisjonelle meninger blant muslimske lærde; om hvorvidt *shura* er bindende eller ikke i kollektive beslutninger som angår muslimer. I det minste er det bedre med uforbindende *shura*, enn ingen *shura*. Men dets fordeler og velsignelser er ufullstendige, hva er poenget med en *shura*-prosess som man bruker tid og krefter på, hvis folk vet at flertallets oppfatning er uforbindende?

Hele samfunnet vinner på en bindende *shura*. Det oppmuntrer folk til å uttale sine meninger og synspunkter slik at den kollektive avgjørelsen drar fordel av alle ideene. Det er også en vinn-vinn-situasjon sammenlignet med vinner-taper-situasjon med diktatur eller uforbindende *shura*; alle meninger er en mulighet for suksess, den beste meningen blir saklig valgt, og som automatisk viser seg å være til det beste for hele samfunnet.

I moderne politikk blir offentlig *shura* og konsultasjon i valg av representanter i form av frie og rettferdige parlamentsvalg, bundet til å få frem de beste kandidatene som folk stoler på, så lenge det ikke er snakk om svindel eller korrupsjon i valgprosessen. Et forslag i fase to, vil være at parlamentsmedlemmer skal velge blant dem en mindre gruppe som vil representere «overhuset». Denne komiteen med, skal vi si 7 personer, skal være engasjerte medlemmer i begge husene, og deres leder vil være landets leder, etter at hans nominasjon er bekreftet av parlamentet, og gjennom folkeavstemning.

En slik høring vil få frem folkevalgte ledere, og lede til suksess og samhold. Alle parter ville vært vinnere når folket kan nominere sine representanter, og folkets stedfortredere ville være frie til å velge overhuset og landets politiske leder. I et slikt rettferdig og gjennomsiktig system, vil ikke folket føle urettferdighet, og medlemmene i samfunnet vil jobbe for å oppnå samme mål; trivsel i samfunnet, landet og *ummah*.

Shura er faktisk mye bredere og mer sofistikert enn demokrati. I dagens situasjon kan det oppnås gjennom en politisk prosess, der folk direkte nominerer sine representanter som uavhengige kandidater; fra lokalvalg til høyeste nivå – nasjonale parlamentsvalg. Dersom det anses gunstig for nasjonen å institusjonalisere denne prosessen gjennom politiske partier, vil også det være mulig.

Fremtiden til *shura*

De rettlejede kalifene ble valgt som etterfølgerne til Profeten (saws). For at vi i dag skal få *khilafa* lik de rettlejede *khilafa*, må vi reversere prosessen og starte fra fundamentet og fremover; følge den viktigste loven for å få forandringer i samfunnet som beskrevet i Koranens kapittel *Al-Ra'd* (kapittel 13), der Allah sier at Han ikke endrer vilkårene for et folk, før de forandrer seg innvendig.

Forutsetninger for og lykkes er ytringsfrihet, frihet til å velge sine representanter, eliminering av alle former for juks, mobbing og press; for å være frie til å velge de beste kandidatene til det offentliges beste, ikke av personlig interesse. Det er en muslims grunnleggende rett, så vel som ens ansvar, å delta i så mange aspekter ved samfunnet som mulig og være proaktiv for å bedre forholdene i samfunnet og landet.

For å få best mulig nytte av en slik deltakelse, trenger man *shura*-trening for effektivt samarbeid i alle kollektive saker på alle nivå; fra familie, barns skolenivå, klubber, universitetsnivå for ungdommer, foretak, foreninger, institusjoner for fagfolk og ansatte, og til slutt politiske partier, kommunestyre og parlament på høyeste politiske nivå.

Hvis man sprer en slik *shura*-trening så vil det føre til etableringen av en *shura*-kultur blant muslimer, som er avgjørende for å lykkes med å implementere *shura*-baserte systemer, der riktig frihet seirer. Det vil igjen føre til fremvekst av de mest kvalifiserte lederne som har nytte av folkets beste ideer, slik at de kan gjennomføre de beste alternativene for samfunnet som leder til de beste offentlige beslutningene.

Uten en kultur med bindene *shura*, vil diktaturer fortsette i mange flere tiår, og sosioøkonomisk stagnasjon vil seire i muslimske land. Man oppnår lite fremgang for en riktig vekking av den muslimske nasjonen og dets sivilisasjon uten virkelig frihet og *shura*. Det er på tide å komme i gang; bindende *shura* er den rette veien videre.